Žinios

SEMANARIO LITUANO Noticias

Dir. Proprietario Responsavel: Acacio Antunes Marques — Redação e Administração: Av. Tiradentes, 1026 - Tel. 4-8320 — Preço Cr.$1,00

METAI II — São Paulo, Brasil, 1948 m. Birželio mėn. (Junho) 19 d. — Nr. 52

SKANDALINGAI VYKSTA

Lietuvybes Tragedija Lietuviu Mokyklose!..

S. PAULO, 18 (Sp. Kor.) — Įvairiose miesto dalyse veikia Lietuvių Sąjungos Brazilijoj, Parapijos ir Pranciškiečių Vienuolyno mokyklos, kurios dar tebevadinamos lietuviškomis, bet, nei Mooca, nei Vila Zelina, nei Vila Bela, tirštai lietuvių apgyventuose rajonuose, tose "lietuvių mokyklose" lietuviškų pamokų nėra.

Tose mokyklose, pagal jų laikytojų paduotas žinias, mokosi virš tūkstančio vaikų. Žymią mokinių dalį sudaro lietuvių vaikai, bet lietuvių kalbos mokosi tik 14! Ir tik Vila Anastacio mokykloje įvestos lietuviškos pamokos, bet tik antradieniais ir penktadieniais.

Jeigu tiesa, kad S. Paulyje gyvena apie 15.000 lietuvių, tai kur jų vaikai? Koks persilaužimas įvyko lietuvių sąmonėje? — Kas kaltas dėl lietuvių mokyklų tragedijos: tėvai ar mokyklas išlaikančios organizacijos?

NAUJI VĖJAI EUROPOJE...

Dar nesenai, po SSSR diplomatų pakeitimo Amerikoje, Anglijoje, Turkijoje ir kitur, staiga įvyko aštrių žodžių švaistymo paliaubos valstybių vyrai ėmė kalbėti apie galimumus gražiai kaimyniškai sugyventi, Maskva patarė net Gromykui prikąsti liežuvį. Buvo ruošiamasi tiesioginėms JAV ir SSSR deryboms, Trumanas laukė Stalino atvykstant, bet Maskva kažkuriais sumetimais per anksti per savo radiją pasigyrė apie pasiruošimus, kurie buvo laikomi slaptais, ir Washingtono vyriausybė pasijuto nemalonioj padėty. Juk JAV stovi Vakarų demokratijų galvinyje, susitarus dėl betarpiškų derybų su SSSR, ji turėjo pirma painformuoti, priruošti, visą savo užnugarį...

Ir taip JAV buvo priversta paskelbti, kad su SSSR ji sutiktų tartis tik tarptautiniam parlamente — Vieningų Tautų Organizacijoj.

Rusai eina toliau

JAV su savo atominėmis bombomis, kurių vos tik dvi numetus Japonija buvo priversta pasiduoti be sąlygų, dar vis tebėra pirmoji galybė pasaulyje ir eiti su ja į ginkluotą konfliktą SSSR, kuri šiandie skaitoma antra panaši galybė, dar bijo rizikuoti. Todėl, pradėję nuo diplomatų pakeitimo, rusai keičia visą savo politikos taktiką. Amerika ir Anglija nori atkurti Vokietiją, o visi vokiečių kaimynai Europos kontinente bijo kad neatgimtų karingas Reichas gal dar pavojingesnis už buvusį. Šiuo atveju Rusijos interesai sutampa ne tik su Lenkijos, Čekoslovakijos, bet ir su Prancūzijos, Belgijos, Olandijos, Danijos, Reikia tik įtikinti šios tautos /ir visas pasaulis!/ kad Maskva nebeturi agresyvinių slaptų planų ir tikrai siekia pastovios taikos ir kylys į JAV politikos ratus būtų įvarytas. Tuo tikslu Rusija keičia taktiką. — Ji padarė nuolaidų derybose su Suomija, daro nuolaidų kad prieiti prie susitarimo su Austrija ir skelbia, kad vardan taikos Europoje atsisako nuo 50% karo reparacijų uždėtų Suomijai, Austrijai, Rumunijai, Vengrijai, pagaliau žada paveikti Markos "Laisvosios Graikijos" vyriausybę, kad prašytų taikos... Tuo tarpu SSSR ekspansija reiškiasi per vietos komunistų organizacijas, tiek Europoje, tiek Azijoje, tiek Amerikoje.

Antraeilės valstybės

Prancūzijoj prieš Vokietijos atkūrimą griežtai pasisako degaulistai ir komunistai, dabartinė vyriausybė priėmė Londono konferencijos nutarimus su pastabomis, bet nieko nėra amžino. Italijoj krikščionių demokratų vyriausybė jaučiasi stipri. Vokietijoj per pravestą plebiscitą virš 13 milijonų balsuotojų pasisakė už vieną Vokietiją pagal SSSR receptą. Rusija protestuoja prieš Vakarų Vokietijos sudarymą ir atsisako dalyvauti Berlyno "Komendantūros" pasitarimuose. Laukiama naujų konfliktų.

Viesoji pasaulio nuomonė

Dalis pasaulio politikų mano, kad Stalinas tikrai nori taikos, kad jo gerų norų įgyvendinimą kliudo tik Rusų Kompartijos Politinis Biuras, kiti sako, kad Rusija karo nualinta dabar nebegali ir nebenori kariauti, o paskendusi savo vidaus gyvenimo rūpesčiuose, visos kalbos apie vienur kitur sukoncentruotas ir antpuoliui paruoštas armijas esąs tuščias baubas, bet dauguma pasaulinių politikų lieka atsargūs: jie sakosi žiną kad Rusija dabar persilpna kirsti smūgį Vakarų demokratijai ir, sako, todėl SSSR diplomatai kovoja dėl laiko pasiruošimams.

Visame Pasaulyje

Praga, 18 — Atsistatydinusio Ed. Beneš vieton Čekoslovakijos prezidentu šalies parlamentas, kuriame iš bendro 300 atstovų skaičiaus 214 yra komunistai, išrinko Klement Gottwald'ą.

Jeruzalė, 18 — Arabai atsisako sėsti su žydais už vieno stalo ir derėtis, kaip su Izraelio valstybės atstovais, nes Palestinos padalinimo jie nepripažįsta ir reikalauja, kad tas Vieningų Tautų nutarimas būtų atšauktas.

Lake Success. — Vieningų Tautų sekretorius Trygve Lie paskelbė, kad grafui Bernardotte orientuotis Palestinoj padeda 68 karininkai: 21 amerikietis, 21 prancūzas, 21 belgas ir 5 švedai.

JAV Ruošiasi

WASHINGTON, 9. Amerikos Senatas priėmė perredaguotą sen. Lodge patiektą įstatymo projektą, kuris leidžia verbuoti svetimšalius į JAV kariuomenę. Numatoma priimti apie 25.000 svetimšalių, komunizmo priešų — lietuvių, lenkų, čekoslovakų, latvių, estų ir kt. Amerikos lietuviai varo propagandą, o sen. Lodge ir keli deputatai jiems pritaria, kad būtų sudaryti atskiri lietuvių pulkai, kurie galėtų būt užuomazga būsimosios Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės. Vienok sen. Lodge projektas buvo labai apkarpypas. Senato priimtas įstatymas nenumato jokių tautinių dalinių. — Bus priimta iki 25.000 /viena di vizija!/ svetimšalių, kurių tėvynės yra už "geležinės uždangos". Jie būsią išskirstyti po amerikiečių pulkus ir po 5-rių metų tarnybos gausią JAV pilietybę.

Paieškomi asmenys:

1. Baranauskas Mikas iš Gastilionių km., Rumšiškės valsč., Kauno apskr., 2. Berkai Juozas ir Bronislava iš Deksnių km., Švedasų valsč., Rokiškio apskr., 3. Bormanaitė Mina iš Skryniupių km., Sintautų valsč., Šakių aps. 4. Begonis Jonas iš Svirplonių km., Žaslių valsč., Trakų apskr., 5. Kaluškevičius Vincas iš Čyrailių km., Lazdijų valsč., 6. Kuehn Arthur iš Kauno, 7. Matakas Zigmas iš Gastilionių km., Rumšiškės valsč., Kauno apsk., 8. Pesliakas Leonardas, sūnus Adolfo, gimęs Kaune 1910 m., 9. Prakapas Juozas, kilęs iš Laičių km., Nedzvingės v., Alytaus apskr., 10. Sakolowitch-Kuehn Olga, gimusi Pilviškiuose, 11. Sakočiūtė Teofilė iš Kybartų, 12. Šilerienė-Bormanaitė Augustė iš Skryniupių km., Sintautų v., 13. Verbickas Balys iš Skudutiškio parapijos, Utenos apskr., ir 14. Žemaitienė-Graužinytė Adelė.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji prašomi atsiliepti

Consulado da Lituania — *Rua Jaguaribe, 477*

ŽINIŲ nr. 2-50 buvo paskelbta 1645 paieškomų asm.

Apmokėta

SSSR kariškas pajegumas

Raudonosios Armijos dydis pagal įvairius vieni su kitais maždaug sutinkančius šaltinius, kaip amerikiečių "Infantre Journal" ir "Armoured Cavalry Journal", esąs nepaprastai didelis: ją sudaro nuo 3.500.000 iki 4.000.000 žmonių, įskaitant ir NKVD /dabar MVD?/ dalinius, bet paliekant nuošaliai oro laivyną. Taikos metu kariuomenėj esą 1.000.000 gerai paruoštų senų karių ir 800.000 naujokų. Šių metų sausio mėnesį SSSR turėjusi 150 divizijų aktyvą. 120 divizijų šalies viduje ir 30 okupuotuose kraštuose. Pagal žinias iš kitų šaltinių Rusija turinti 200 divizijų. Didžiausias SSSR kariuomenės skaičius, sumobilizavus visus vyrus ir moteris nuo 14 iki 60 m. galįs siekti iki 40 milijonų žmonių.

Pagal "The Atlantic Monthly" 1947 m. spalio mėnesį paduotas žinias SSSR pernai pasigamino 44.000 lėktuvų. Rusai pamėgdžiodami amerikiečių "skraidančias tvirtoves" B-29, gamina savo "tarybinius bombonešius taikomus veikti dideliuose toliuose. "The New York Times" iš 1947 m. rugpiūčio 4 d. tvirtina, kad savo aviacijos parodos metu Maskva pademonstravo šešis naujo tipo lėktuvus. Su vokiečių mokslininkų pagelba rusai darą didelę pažangą raketų ir raketinių bombų gamyboje. Jų bombos esančios gana taiklios. Naujausios esančios bombos "V-6", apie kurias neturima jokių žinių. Dabar Rusija rytų Sibire statanti 3 naujus fabrikus ir jau ateinančiais 1949 m. pradėsianti dirbti atomines bombas.

SSSR aviacijos aktyve esą apie 25.000 lėktuvų. Motorizuoti daliniai šiuo metu gali sudaryti 10 mechanizuotų armijų, turinčių po 4-6 mechanizuotas divizijas. Tokios divizijos turi tik po 5.000 žmonių.

Sunkioji SSSR karo pramonė esanti sukoncentruota už Uralo.

BARAS — KAVINĖ — CUKRAINĖ

ROUXINOL

Sav. ANELIJOS MARKEVIČIUTĖS

Kava, puikiausi vietiniai ir užsieniniai gėrimai, įvairūs užkandžiai, saldumynai — Priimami užsakymai vestuvėms, krikštynoms ir šventėms.

RUA DA MOÓCA, 2473 TELEF. 9-5088 S. PAULO

TIPIŠKAS RUSŲ ORKESTRAS kasnakt nuo 21 iki 2 val. tik brolių **Adomo** ir **Petro Mateiku** bare.

BAR RIALTO

kur visumet linksma ir jauki aplinkuma.

Baras atdaras kasdien nuo 2 val. dienos iki 2 val. nakties.

Rua Victoria, 578

FONE 6-2296

SÃO PAULO

ADOMAS VAGA

ANTROJO PASAULINIO KARO ISTORIJA

POEMA

- VIII -

Buvo vasara maloni,
Bet nesidžiaugė mûs žmonės:
Rusai jaunus ir senus
Grûdo Sibiran visus.

Tarpo žydai Lietuvoje...
O lietuviai vis galvojo:
Ar čia mûsų Lietuva?
Palestina? ar Maskva?

Bet ir vėl jie laimę bando:
Miškuose kardus galanda ..
Neilgai bestumdys mus...
Bus atkeršyta, vai bus!

Subangavo vyrų tvanas.
Kur pažvelgsi — partizanas...
Atsiduso vėl laisva
Mûs tėvynė Lietuva!

Pasakysiu jums teisybę:
Mûsų "Liaudies Vyriausybė"
Iš žydukų ir savų —
Išgaravo be kovų...

Džiaugės Kaunas, džiaugės Vilnius
O maskolių kelnės pilnos
Girdint mûs kovos dainas —
Mes dainavom tris dienas...

....

Greit mûs laisvė nužydėjo:
Rusai bėgo, bet užėjo
Vėl grobikai, ne svečiai,
Rudmarškiniai vokiečiai.

Žengė su gaisrų pašvaiste
Ir pamynė mûsų laisvę
Vydamies bolševikus
Per derlingus mûs laukus.

Nacių bangos plaukė plaukė...
Nacių niekas nesulaikė —
Lyja kulkos ant galvų,
Daug maskolių negyvų.

Krinta bombos iš lėktuvų,
O lėktuvai siûte siuva —
Kas nežuvo čia kovoj,
Atsiduso tik Maskvoj!

Stalinas, tas Džiugošvili,
Užsidaręs Kremliaus pily,
Rėkia vis — period! period!
Bando išsipagiriot...

Ir gaisrais jo saulė šviečia
Prieš akis raudonarmiečių —
Į žiaurios kovos laukus
Grûdžia vis naujus pulkus...

Keikiasi raudonas caras:
Žuvo daug jo komunarų...
Daug Ukrainoje kviečių,
Bet pyragai — vokiečių!

(Tąsa kitam numery)

GEN. HIGINO MORINIGO

Atstatytasis Paraguajaus prezidentas turi 51 m. amžiaus, Paraguajų jis valdė diktatoriškai per 8-rius metus. Prie prez. gen. Jose Feliz Estigaribia buvo Krašto Apsaugos ministru, o šiam mirus 1940 m. rugsėjo 7 d., paėmė šalies vadovybę. Vėliau 1943 metų vasario mėnesį tapo išrinktas prezidentu penkeriems metams. Elgėsi diktatoriškai ir 1947 metų kovo 7 dieną Liberalų, Febreristų ir Komunistų partijos griebėsi ginklo, kad jį nuversti. Sukilo Concepcion stovėjusi kariuomenė, prisidėjo ir kiti miestų įgulos. Bet komunistų dalyvavimas sukilėlių eilėse turėjo neigiamos reikšmės. Komunizmas jau buvo 'ne madoj" ir gen. H. Morinigo "komunistų sutramdymui" gavo paramos šalies viduje ir užsieniuos. Po penkių mėnesių kruvino pilietinio karo diktatoriaus kariuomenė liepos mėn. 31 dieną paėmė Concepcion. Sukilimas buvo likviduotas. Jo vadai ir daugelis dalyvių pabėgo į Braziliją ir Argentiną. Prie Paraguajaus sienos Brazilijos pusėje, Ponta Porã teritorijoj, įsikûrė ištisos paraguajiečių kolonijos. Brazilija juos priėmė kaip politinius emigrantus ir dabar jie galės grįžti į Paraguajų.

Šiemet baigėsi Morinigo prezidentavimo laikas, nauju prezidentu paraguajiečiai nesenai išsirinko p. Natalicio Gonzalez, bet Morinigo nerodė mažiausio noro pasitraukti. Todėl birželio 3 dieną šalies parlamentas ir aukščiausio teismo teisėjai bendrame posėdyje, pasikvietę gen. Higino Morinigo pasiûlė jam tuč tuojau paimti atostogų, o šalies valdymą perduoti Aukščiausiojo Teismo pirm. Juan Manoel Frutos. Kariuomenė buvo prieš diktatorių ir Morinigo tą pačią dieną atsistatydino. Naujas tautos išrinktas prez. Natalicio Gonzalez pradės eiti Paraguajaus prezidento pareigas rugpiûčio 15 d.

Lietuviai, ar jau žinote? Kad patogiausia įsigyti gražius ir stipriai pasiûtus rûbus bei atskirus aprangos reikmenis tik

Av. Zelina, 97-b V. Zelina
(Užs. laiškais siųsti: C. P. 4118 São Paulo)
Didelis pasirinkimas baltinių, kaklaraikščių, kepurių, kelnių kojinių, diržų, lietsargių, etc.
Kainos žemos
Sav. Stasys Saldys

S.T.S. VILIJA

UŽKANDŽIAI - PIETŪS - VAKARIENĖ
Švaru, mandagus ir geras patarnavimas

Chopp PIRATA

Pça. Carlos Gomes, 180 - Tel. 6-2843 - S. Paulo

T. LIETUVOJE IR PASAULYJE

PAŽANGOS STABDŽIAI

Tarybinėje santvarkoje esąs patogesnis kolektyvus žemės dirbimas. Dėl to jau 1944 metais Lietuvos komunistų partijos vadovybė pasmerkė Žemės Reformą išdraskiusią dvarus, kurie buvę galima paversti pavyzdingais tarybiniais ūkiais, ir vienkiemiais išskirsčiusią didelius kaimus kurie labai patogu paversti kolchozais.

Tarybiniai propagandistai piešia tokius vaizdus:— štai sodais pasipuošęs senas kaimas, per vidurį eina gatvė, vienoj pusėj gyvenami namai, kitoj — tvartai ir kluonai. Pravėręs langą šūktelk ir dešimtys kaimynų girdi tavo balsą. Gyvenama, kaip miestelyje. Betrūksta kooperatyvo, bibliotekos, klūbo. Bet yra pradžios mokykla, į kurią labai arti ir patogu visiems susirinkti. Tiesa, ji pastaty ta dar buržuaziniais laikais, kai kam primena a.a. Smetoną, bet tada čia žmo nes tik mulkino, o dabar šviečia... Tebėra viena didelė blogybė: tuoj už sody bų prasideda siauri žemės rėželiai, kurie traukiasi ištisus kilometrus, jie siauru čiukai, su akėčiomis neapsisuksi, o sėjant, kai beri grūdų saują, jie nusirita net į kaimynų rėžius. Po kurio laiko, žiūrėk, tavo kaimynas jau koliojasi, kad jo kviečiuose dygsta tavo rugiai... Turime tarybinę santvarką ir betrūksta, kad per šiuos laukus pereitų MTS traktoriai panaikindami ežias ir rėžius. Sodybos gali likli sodybomis ir buvęs kaimas taps kolektyviu ūkiu.

Buvusios buržujų vyriausybės Lietuvoje daug kur pakišo koją. Vykdant Žemės Reformą išdalino stam besnius dvarus, kaimus išskirstė į vienkiemius. Daugelyje vietų dabar nebėra kas veikti. Gražūs vienkiemiai nesijungia į kolchozus, nors valdžia žada visokeriopą paramą. Žmonės neatsikrato kapitalistinių polinkių turėti ką nors savo. Tarybinė vyriausybė mielai sujungtų visus buožinius ūkius į kolchozus, bet valstiečiai nori žemės ir valdžia priversta tęsti nenaudingą buožinių ūkių draskymą į sklypelius Tie tarybinės sistemos stabdžiai Lietuvoje dar gana tvirti, nors šiuo metu T. Lietuvoje jau yra virš šimto atkurtų stambių dvarų arba tarybinių ūkių, yra nemaža kolektyvinių ūkių — kolchozų, bet individualiniai valstiečių ūkiai dar vis nerodo tendencijos išnykti.

V. Z. — Hamburg, V/12

Kas tie MTS?

MTS — sutrumpintas Mašinų Traktorių Stoties pavadinimas, o MANP — Mašinų Arklių Nuomojimo Punktas. Šie du žodžiai dabar, pavasario metu, Lietuvoje minimi dažniau negu Stalinas. Lietuviai yra darbštūs ir nori gyventi, nežiūrint kokia tvarka ten bebūtų. Neturi ūkininkai savo arklių, eina į MTS prašyti kad pasiųstų traktorininką suarti jo laukus; nėra traktoriaus, jie eina į MANP išsinuomoti kokį kuiną, o jei kartais tenka nusivilti ir čia, ima kastuvą į rankas... Žino, vasara bevaikštinėjant praeis. Nesėsi, nepjausi, o valgyt reikia. Prisiminkime, kaip buvo per kelerius metus po Pirmojo Pasaulinio Karo. — Dabar vaizdas nė kiek negeresnis. Taip matome iš T. Lietuvos spaudos tą pat skelbia ir laiškai, kuriuos nors retkarčiais gaunam e. — Bet lietuvis darbštus ir kantrus, jis ir vėl užgydys karo padarytas žaizdas, reikia jam tik geresnių sąlygų ir laisvės jo sveikai iniciatyvai.

Skaitykite ir patarkite kitiems skaityti ŽINIAS!

Mekaniška Dirbtuve «STRAZDAS»
Atliekami visoki sviesavimo ir lietavojimo darbai
su «Solda Eletrica e à Oxigenio»
Specialybė: Mašinos batų fabrikams, kibirai, skardos išdirbiniai, geležies gręžtuvai, šalkalvystės ir kiti mekanikos reikmenys — *Galvanizacija su ugnimi*
Waldemar Strazdas
R. Feliciano Bicudo 28 — C. Post., 5603 — S. Paulo
Trav. Rua Ibitirama — Vila São Mauricio — Vila Prudente

• STATYBOS MEDŽIAGOS •

Namų įrengimai, Baldų dirbtuvė, Parketo ir Grindų plytelių Fabrikas. - Greitas pristatymas į bet kurią miesto dalį
CARLOS KORKISCHKO
Fabrikas ir Raštinė
AVENIDA ZELINA, 363 — TELEFONAS 3-0660
CAIXA POSTAL, 4444 — SÃO PAULO

Nori dailių, elegantiškų ir tvirtai pasiūtų rūbų? — Užsisakyk seniausioje, lietuvio savininko siuvykloje
ESTAN
Siuvyklos sandelyje didelis visokių medžiagų pasirinkimas — Priimami užsakymai ir iš atsinešamų medžiagų.
Estanislau Šlikta
Especialista em Manteaux e Tailleurs p/ Senhoras
Telefone: 4-1940
R. Washington Luiz, 322 — 1.º and. — S. Paulo

CASA "JONAS" Avalynės parduotuvė
Batai, batukai ir pusbaciai "Jonas" siuvami nuosavoje dirbtuvėje, todėl kainos yra prieinamiausios ir pasizymi savo stiprumu, elegantiskumu ir patogumu.
CALÇADO Jonas d. VIGELIS
KRAUTUVĖ
Avenida Zelina, 73
SÃO PAULO
FABRIKAS
Rua São Caetano, 862
TEL. 9-4682

ŽYDU žudymas Lietuvoje

RAŠO JUOZAS ŠALNA

(Tąsa)

Juos liečiančią jurisdikciją išėmė iš lietuvių rankų ir nustatė žiaurias baus mes ne tik už pagalbą žydams, bet net už pasikalbėjimą arba bet kokį santykiavimą su jais. Žodžiu visus žydų reikalus pasiėmė patys tvarkyti ir išėmė šiuos reikalus iš lietuvių pareigūnų kompetencijos. Kiek vėliau įsteigė net specialines žydų naikinimo ir jų turto grobimo savo vokiškąsias įstaigas. Šių įstaigų vadovais buvo žiaurūs sadistai, kurie be žmonių kraujo fiziniai gyventi negalėdavo. Kaune buvo minimas anekdotiškais žiaurumais SS pareigūnas Jordanus. Nuo jo menkai atsilikdavo miesto komisaras brigadefuehreris Crammer.

Kai kurie lietuvių pareigūnai mėgino švelninti žydų likimą išleidžiant žydus varžančias taisykles. Taisyklių projektas buvo parodytas žymiam žydų visuomenės veikėjui ir civilinės teisės profesoriui Simanui Bieliackinui ir, kuomet šis garbingas asmuo pasakė: "jeigu visas žydų persekiojimas šitokiomis taisyklėmis užsibaigtų, tai galėtume dėkoti Dievui", buvo mėginta tartis su vokiečių karinės valdžios komendantu. Iš karto vokiečių karys buvo taisyklėms pritaręs, bet vėliau, už keletos dienų pareiškė: "atvyko žydų reikalams nauji pareigūnai ir nei aš, nei Tamstos šiuo reikalu negalite nieko daryti..." Prasidėjo ne girdėtas žydų žudymas, kankinimas, jų turto — aukso, sidabro, brangenybių grobimas.

Tuomet lietuviai žodžiu pareiškė vokiečiams protestą dėl žydų persekiojimo ir savo slaptoje spaudoje, ypač "Nepriklausomoje Lietuvoje" ėmė pulti vokiečius už žydų naikinimus. Be to griežtai įspėjo visus lietuvius neprisidėti prie šio baisaus darbo ir visomis priemonėmis gelbėti nelaimėn pakliuvusiems žydams. Prasidėjo visuotinė akcija žydams padėti.

Kiek vėliau buv. Respublikos Prezidentas Dr. Kazys Grinius, kun. Mykolas Krupavičius ir prof. Jonas Aleksa įteikė vokiečių generalkomisarui Dr. von Renteln memorandumą, kuriame palietė ir baisųjį Lietuvos žydų persekiojimą. Dau giausia už tai visi trys buvo suimti, žiauriai tardyti ir dėl senyvo amžiaus Dr. K. Grinius liko ištremtas visam karo stoviui į kaimą Marijampolės apskrityje, o kun. M. Krupavičius ir prof. J. Aleksa išvežti į Vokietiją. Visiems buvo už drausta bet kokia viešoji veikla ir visi trys buvo akyliai vokiečių geštapo sekami. Prasidėjo ir kitų lietuvių inteligentų persekiojimai.

(B. d.)

ŽINIOS metams kainuoja tik Cr $ 50,00

Truman tvirtina

Kad Stalinas yra Rusijos komunistų partijos "Politbiuro" belaisviu. "Potsdame, po mano susitikimo su Stalinu gavau įspūdį, kad Stalinas linkęs pildyti taikos sutartis su kitomis valstybėmis, bet jam kliudo Rusų Komunistų Partijos Politbiuras", pasakė prez. Truman, kalbėdamas Oakridgej.

Churchill sako

Kad Attlee vadovaujamai Anglijos vyriausybei nepavyko įvesti šalyje socialistinį režimą, bet atvedusi D. Britaniją į tokią padėtį, jogei dabar, kad galėtų gyventi, yra reikalinga Amerikos geraširdiškumo.

Móveis e Decorações Fama Ltda.

Vieninėlė São Pauly lietuvių stilinių baldų dirbtuvė. Dirbame tik pagal užsakymus įvairių stilių ir rūšių baldus. Darome bufų ir komercinių įstaigų bei krautuvių įrengimus, vitrinas ir t. t. Darbas greitas ir garantuotas.

LIETUVIAMS NUOLAIDA

Rua João Annes, 144 (Alto da Lapa) Tel. 5-0358

São Paulo Onibus 36 Lapa ponto final

Maisto produktų ir Gėrimų krautuvė. Visoki vietiniai ir užsieniniai gėrimai. ANGLYS

Pristatymas i namus

Sav. **Jonas Buragas**

RUA JAPÃO, 339

Parque das Nações

Sto. André - EFSJ - Est. S. Paulo

Fotografia "Bernardo"

ISTEIGTA 1890 M.

Daro nuotraukų padidinimus tamsiame ir ryskiame fone, spalvotus, su aliejiniais dažais, ir paprastus. Daro senų paveikslų reprodukcijas. Labiausiai lietuvių mėgiamas fotografas.

Arthur Schmidt

Kviečiamas atvyksta i namus, vestuves, geguzines, pokilius.

TELEFONES: 4-5576

Rua S. Caetano, 447 - S. Paulo

Hotel "Santa Cruz"

Puikūs kambariai ir apartamentai šeimoms ir nevedusiems. Šiltas vanduo bet kurią valandą.

Savininkas

Edvardas Mackevičius

R. Gen. Couto Magalhães, 400

Tarp Luz ir Sorocabana geležinkelio stočių

Telefonas 4-0980 — S. Paulo

Visokių tipų lietsargiai vyrams, moterims ir vaikams

DIRBAMI IR PARDUODAMI

PETRO PALAIKIO

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

"UNIVERSAL"

Rua Socorro, 17 - Santana - São Paulo

(ponto fin. onibus 43) Tel. 3-8411 recados

CHOPP ANTARCTICA

Malonūs, gaivinanti, skoningi vietiniai ir užsieniniai gėrimai

Tik lietuvio savininko

B. NORKAUS *bare*

BAR VOLGA

Rua Aurora, 159 - S. Paulo

SKLYPAI abipus Rua Oratorio parduodami išsimokėjimui per 100 mėnesinių ratų-prestasonų. Kreiptis į agentą JURGĮ GARŠKĄ.

Šventadieniais — V. Zelinoje Puidos restorane nuo 9 — 13 v.

Šiokiadieniais — Bom Retire, rua Mamore, 610, — nuo 7 iki 10 val. vakarais.

Casa SPRINDYS

Iš autobuso N. 93 - tiesiai į krautuvę

Praça São José nr. 1

Vila Zelina

Čia atrasite viską kas reikalinga Jums ir Jūsų namams.

- ▸ Statybos medžiaga, dažai, įrankiai
- ▸ Elektros gaminiai, lempos, gaubtuvai, viela ir kit.
- ▸ Radio priimtuvai ir elektros aparatai
- ▸ Indai aluminijaus, porcelano, stiklo
- ▸ Batai, vyrams, moterims, vaikams
- ▸ Skrybelės
- ▸ Daiktai dovanoms ir smulkios galanterijos prekės.

Dr. Pedro Dukat

Dantistas - Chirurgas

Praneša visiems seniesiems klientams lietuviams, kad vėl atidarė **Konsultorija** ant

Rua Taquari, 32

Telef. 9-1673 S. Paulo.

Baras - Kava - Biliarai

Gėrimai ir užkandžiai

SAVININKAS

Izidoro Mogila

Avenida Zelina, 49-A

Vila Zelina São Paulo

Žinios

SEMANARIO LITUANO Noticias

AV. TIRADENTES, 1026 - Tel. 4-8320 - S. PAULO

Prenumerata metams Cr.$ 50,00 • Į užsienius 4 doleriai

PUIKIAI PAVYKĘS VAKARAS

Birželio 12 dieną Lietuvių Sąjungos Brazilijoj salėje, Mooca, rua da Lituania, 67, įvyko pilnai pavykęs lietuvių vakaras, kuris parodo, kad sveiko nusistatymo srovė mūsų kolonijoj vis didėja. Į šį skautų parengimą, kurį globojo LSB Valdyba, jaunimas suplaukė iš visų miesto rajonų. Buvo daug ir vyresniojo amžiaus tautiečių, kurių tarpe žymus skaičius pagarsėjusių pramonininkų, prekybininkų, amatininkų. Kiemas ir gatvė buvo pristatyti naujausios markės jų automobilių.

Skautai vaidino 3-jų veiksmų komediją "Senberniai". Suvaidino puikiai. Visi artistai, Pranas Mažietis, Algirdas Vinkauskas, Bronius Garkauskas, Aldona Junokaitė, Anita Katafai ir Antanas Girškus, dar tik prieauglis, scenoje plačiau pasirodo pirmą kartą, bet, jei tik lavinsis, neapsileis, teks dar daug kartų gražiai apie juos atsiliepti.

Agáka.

Uruguaiana, R.G.S.

Iš keliolikos čia gyvenančių lietuvių tenka pažymėti Remeikių ir Jakučiūnų šeimas. Adolfas Remeikis, dar jaunas vyras, geras fotografas, laikraščio "A Fronteira" korespondentas, gerai pažįstamas Uruguaianos inteligentijos sueigose. Jo tėvai verčiasi prekyba darydami gerą biznį. Remeikiai tarp savęs kalbasi lietuviškai, skaito lietuviškus laikraščius, o Adolfas kaikada šį tą ir parašo. Jakučiūnai mieste turi didelį sklypą ir gražius namus. Šeimoje vadovaujančiu asmeniu yra Wenceslau Jakučiūnas. Turi savo dirbtuvę, kurioje taiso laikrodžius. Jis ir jaunesnis jo brolis gerai pamokyti, baigę gimnaziją. Jo brolis ruošiasi būti mokytoju. Uruguaiana gimnazijoj vienas lietuvis jau dirbąs 15 metų bet jo sutikti, dėl laiko stokos, manneteko. Dauguma lietuvių čia yra tik praeiviai, kaip ir aš, laikini gyventojai. Mieste jokios didesnės pramonės, kuri patrauktų darbininkus. Čia klesti tik kontrabanda. Kiekvienas brazilas turi teisę kasdien parsinešti iš Argentinos iki 6 kg. maisto. Taigi, kasdien ištisos šeimos eina į Los Libres ir, ten prisipirkę kvietinių miltų, taukų, sviesto, duonos ir kt. grįžta. Čia gauna daugiau negu dvigubai. Taip ir gyvena. Už miesto apylinkių laukai daugiausia ganyklos. Žemdirbių maža.

Antanas Gaulia

Išvyksta

Vaclovas Spirgevičius, iš profesijos siuvėjas, 42 metų amžiaus, nevedęs, birželio 22 d. laivu išvyksta į Buenos Aires. S. Paulyje lyje pabuvo tik kelis mėnesius viešėdamas pas brolį Kazį, tarnaujantį čia policijoj "guarda civil". Vaclovas mėgsta muziką ir kurį laiką gyveno Uruguajuj.

A. † A.
Leonas Vitkauskas

Bom Retiro rajone, rua Newton Prado, 556, birželio 11 d. pasimirė Leonas Vitkanskas, 36 metų amžiaus, kilęs iš Padukštėlės, Brazilijon atvykęs 1927 m. Atvykęs svetur laimės ieškoti, čia sukūrė šeimą ir, mirdamas, liūdesyje paliko žmoną Mariją ir vieną 12 metų dukrelę. Leono tėvas mirė prieš tris savaites. Velionis buvo šoferiu popierio fabrike, susirgęs slogą, nekreipė į ją dėmesio, kiek pagerėjęs nuėjo į darbą, o čia sušilusį pagavo vėjas. Pašauktas gydytojas konstatavo plaučių uždegimą ir pagydyti nepavyko. Ligonis pasikamavęs apie savaitę laiko pasimirė. L. Vitkausko šeimai reiškiu gilią užuojautą.

E. Meliúnas.

Parduodama gatavų rūbų, medžiagų, galanterijos ir smulkių prekių krautuvė kartu su laisvu gyvenamu namu. Lengvos išsimokėjimo sąlygos. **Av. Zelina, 65**

Parduodama batų taisymo dirbtuvė. **Av. Zelina, 24.** Vila Zelina, S. Paulo. Kreiptis ten pat.

Reikalinga mergina gubernante prie dviejų vaikų. Pageidaujama, kad mokėtų angliškai. Atlyginimas geras. Reikalinga ir virėja. Sekmadieniai liuosi. Kreiptis Rua Consolação, 3734. Telefonas 8-7919.

Indaiatuba

S. PAULO VALSTYBĖJE

Miestelyje Juozas Dambrauskas rengiasi parduoti savo batų dirbtuvėlę ir persikelti į Prez. Prudente. Prie Indaiatuba Martynas Plepys turi gražią fazendą Monte Branco ir iš pusės su Donatu Kurskiu nuomoja vieną granžą. Gi Monte Mor miestelyje M. Plepys turi didžiausią šioje apylinkėje audyklą. Adomas Šimkauskas prie pat Indaiatubos turi 8 ha ūkį. Kerta savo mišką, gaudamas už erdmetrą malkų po 40-45 kr. Apylinkėse yra ir daugiau ūkininkų lietuvių, bet tegul jie patys atsiliepia.

Senas Inda.

SKAUTAI

Sekmadienį, birželio 20, rua Lituania, 67, įvyksta šios sueigos.

a/ 14 val. Mergaičių Direktorijos posėdis;

b/ 15 val. jaunesniųjų skaučių — Paukštyčių sueiga;

c/ 16 val. vyresniojo amžiaus skaučių sueiga.

Visus lietuvius tėvus prašau leisti savo dukteris dalyvauti šioje kultūringoje, visame pasaulyje aukščiausiai vertinamoje, jaunuomenės auklėjimo ir saviveiklos organizacijoje.

Draugininkė

Redakcijoj yra - - laišku

João Mačiulis, Antanas Kevėža, vienas laiškas gautas "Jonas Norkūnas Kazys Ambrazevičius" iš Vlado Vaitkaus, kun. J. Kivyliui, Viktoras ir Vincas Raudžiai.

MEDICINOS KLINIKA
Suaugusiems ir Vaikams
DR. WALDEMAR PODOLSKY
RUA TAQUARÍ, 32 Mooca
Telefone 9-1673
Priima nuo 14 iki 19 val.

PADARIA CAIEIRAS
KEPYKLA, MAISTO IR GĖRIMŲ PARDUOTOVĖ
Ona ir Edvardas Pažerai
SAVININKAI
Vila Cresciuma - Caieiras - EFSJ - Est. S. Paulo

Démesio!!!
Gero drabužio reik? — Į VILNIAUS siuvyklą eik!
Alfaiataria «VILNIUS»
Juozas Karpavicius
Av. Duque de Caxias, 237 - São Paulo

Composto e impresso na
Tipografia BALTICA
ALEXANDRE BUMBLIS
Av. Tiradentes, 1026 - Tel. 4-8320
SÃO PAULO